

ETÉSEK

ej, vastagabb betű-
etés 50 lej. Allást-
Apróhirdetések díja
sak egy továbbitunk
Eljegyzési hírek díja
150 lej.

ne intelligentes ju-
nes Freulein zu zwei
tern von 5 und 6
e, auf sofortigen Ein-
Aufsicht des Haus-
s und Personals wird
rdert. Frau wtw Hen-
Herz, Petroseni.

2558

furti dughagyma na-
b tételben kapható
znál, Tudor Vladi-
seu 6.

t nagy helyiség mű-
ek, lakásnak v. rak-
k kiadó, Str. Paris
Pap-u.) 2557

ssen fejt helybeli
tej
atató Elek tejüze-
en, Strada Sulutiu
(Viz-u.) 8.

Wesselényi-utcában
a butorozott szoba,
szoba használatlalt 2
ak vagy házaspár-
sejére kiadó. Cim a
ivatalban.

ök
svéti
pok

zántó
Ferd. 70.

n

680.—

960.—

340.—

480.—

260.—

180.—

252.—

16.—

16.—

4.—

3.—

LUJ

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal
9-77

Zs. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályá-
udvaron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában

Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

*

Csehszlovákiában

Egy hónapra Ck 40.—
Egyes szám — — 3.—

1927 április 8 Péntek

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 81 szám

5687 Niszán 6

A néma évforduló

Amikor tíz évvel ezelőtt Wilson elnök megindokolta Amerika a világháborúba való belépésének szükségességét, az antant-hatalmak körében nagy ujjongással fogadták a hírt. Mindenki meg volt győződve arról, hogy egy világot megváltó periódus kezdődött el, egy eszmének diadala, amely vérrrel és vassal szerezte magának érvényt a történelem egy epokális szakaszában. A vér patakokban ömlött, az eszme azonban elsikkadt. Csak nyomorúság, kiábrándultság és a szabadra engedett gonosz ösztönök ereje maradt a nagy küzdelem után felszínen. A hadüzenet mámoros pillanatából csak egy szörnyű katzenjammer maradt és a kései megbánásnak képmutató arculata.

A tízéves évforduló is ilyen katzenjammeres hangulatban érte el Amerikát s mint a jelentésekből kitétnék, az évfordulót nem sikerült ünnepélyessé tenni, nemzeti ünnepséggé dagasztani, bizony az évforduló minden lelkesedés nélkül telt el. S talán ép ez a lelkesedésselküliség az, mely bármily kevéssé, de mégis lelkesítőleg hathat reánk. Mert az a körülmény, hogy a világháborúba való belépés évfordulóját egyetlen hang nem üdvözölte az Unió puritánjai közül, ez azt jelenti, hogy a vér és vas megváltó erejébe vetett hit még Amerika puritánjai szívében is megingott.

S ugyanakkor, mikor ez a tízéves évforduló fáradt némaságban ernyed el, Coolidge elnök jónak látta enunciózni, hogy Amerika a tízéves évfordulót azzal ünnepelheti meg legméltóbban, ha körömszakadtáig ragaszkodik a tengeri leszerelési konferencia kiviteléhez. Amerika világháborúba lépésének tizedik évfordulóján a világ tekintete egy sokkal méltóbb eseményre szegődhet, arra a versengésre, amely az európai hatalmak és Amerika között folytatódik a leszerelés kérdésében. Nem egészen őszinte ez a versengés, mint ahogyan a leszerelési konferencia ideológiája sem egészen tisztult és őszinte még, mert hiszen keresztül-kasul van szöve a hiúság és a hatalmi szempontok száláival.

Ezek a szálak ma még erősebbeknek látszanak a cél nemességénél és talán jó idő fog eltelni addig, míg a hiúság és hatalmi szempontok fölött a lényeg fog diadalmaskodni. Am minden székszis ellenére, amelyet a világpolitika ma zajló eseményei miatt is táplálnunk kell a leszerelés őszinteségével és komolysággal szemben, magát a hajlamot a tíz év előtti események véres kolosszusához viszonyítva, egy nagy fejlődési és mentalitásbeli plusznak kell tekinteniük.

Már maga az a tény, hogy Amerika és Európa nagyhatalmai nem a háborús érzés és gondolat kimélyítésén fáradoznak kölcsönösen, hanem a leszerelés körül táncolják el hiúsági vigalmukat, az bizonyítja, hogy az út immár nem a vérontás dicsőségei, hanem a békére törekvés érdemei felé vezet. Ha tíz év előtt ugyanez az ambíció ragadta volna meg az államférfiúi lelkeket, ugy minden bizonyosan a leszerelés kérdése ma kevesebb akadályba, kevesebb feltékenység feláldozásába kerülne.

Mert ma még tényleg feltékenység és hiúság az, ami ezt a kérdést legfőképpen dominálja, két olyan emberi megnyilvánulás, amelyeknek komponenseiből fakad rendszerint a tulzott hatalmi vágyban kirobbanó háborúság szelleme. Ha nem ez dominálna a lelkeket, hanem a minden kerteles és feltétel nélküli pacifizmus szelleme, ugy Amerika és Franciaország között, Amerika és a többi európai hatalmak között is minden további nélkül meg lehetne találni a megegyezés lehetőségeit arra nézve, hogy a leszerelés de facto megtörténjék, akár a Nép-

szövetség keretén belül, akár azon kívül.

De ez a lékör még hiányzik, legalább is annyira, mint a háborús lelkesedés, amely tíz évvel ezelőtt vérontásra hevítette a lelkeket és a még ép karokat egy olyan eszme érdekében, amelyből hiányzott minden komoly tartalom s

csupán kendőzése volt brutális, de annál kikerülhetlenebb imperiálista vágyaknak.

Mégis, mindezek ellenére az a csend és az a fásultság, amellyel Amerika közvéleménye a háború tízéves évfordulóját fogadta, már bizonyos garanciája az eljövendő leszerelésnek.

Küszöbön a diplomáciai viszony megszakadása Peking és Moszkva között

Éleshangu jegyzékváltás a szovjet és az északkinai kormány között az exterritoriális jog megsértése miatt. Amerika vétót emelt a Filippini-szigeti szabadságmozgalom ellen

London, április 7. Pár nappal ezelőtt Sanghajból keltezték táviratok azt a hírt röpitették világgá, hogy Csang-Kaj-Csek tábornokot elmozdították a kantoni csapatok éléről. A kantoni kormány sajtóügynöksége ezt a hírt erősen megcáfolta és hangsúlyozza, hogy San-Kaj-Sek tábornok teljesen ura a helyzetnek és érvényt tud szerezni akaratának a bolsevista áramlattal szemben is. Bizonyos incidensek ugyan lejátszódtak a fővezér és a sanghaji kommunista munkásság között, ez az incidens azonban a tábornok és Csen külügyminiszter intencióinak megfelelően intéződött el.

Az újabb táviratok szerint Csang-Kaj-Sek zárlat alá vette a kínai kommunisták székhelyét, amit a hankai szélsőséges elemek egy es kihívásnak tekintenek. A tábornok azonban ennek ellenére körülrázarta a kommunisták főhadiszállását és felfüggesztette azt az ideiglenes kormányzatot, amelyet a kommunisták legutóbb Sanghaj város vezetésére kreáltak. A tábornok alkotmányos kormányzatot akar Sanghaj élére állítani.

Washington, április 7. Már röviden jeleztük,

hogy a kínai szabadságharc mintájára a Filippini szigeteken is hasonló szabadságmozgalom indult meg. Ezzel kapcsolatban Coolidge elnök vétót emelt a Fülöp-szigetek törvényhozó testületének egyhangúlag elfogadott ama törvénye ellen, mely népszavazást írt elő a Filippini-szigetek függetlenségének és kimondásának kérdésében. Az elnök kétezer szavas táviratban fejtette ki indokait vétójának jogosultságát illetőleg.

Sanghaj, április 7. A szovjet főkonzul értesítette a sanghaji konzuli kar dékánját, hogyha a pekingihez hasonló házkutatásokat engednek meg, ugy felelőssé teszi személyileg az egész konzuli kart és ennek megfelelően fog eljárni.

A szovjetkormány rendkívül Éleshangu jegyzéket intézett a pekingi kormányhoz, a követség exterritorialitásának megsértése ellen. Valószínűnek tartják a diplomáciai viszony megszakítását.

A pekingi külügyminiszter jegyzéket intéz az orosz kormányhoz, amelyben tiltakozik az ellen, hogy a szovjet-követség a kínai kormány elleni összeesküvőknek nyújtottak menedéket.

Interpelláció a kamarában az olasz-magyar szerződés miatt

A parlament mai ülése

(Bucuresti-Bukarest, április 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülésén Florea a telepítések kérdésében szólal fel és vádolja a szatmári hatóságokat, melyek nehézségeket gördítettek az odatelepített románok útjába, hogy visszamenjenek régi földjeikre.

Misu Pop kéri a tisztek nyugdíjának rendezését.

Dobrescu Aurél a belügyminisztert támadja, hogy rendeletet adott, hogy a falusi lakosság kénytelen legyen sorsjegyeket vásárolni.

Goga belügyminiszter kijelenti, hogy éppen ellenkezőleg, a belügyminiszter eltiltotta az ilyen kényszereladásokat és eljárást indít azok ellen a prefektusok ellen, akik ilyen rendeleteket kiadtak.

Dobrescu interpellációt jelent be ebben az ügyben.

Citta Davila kérdezi a külügyminisztert, mi az álláspontja az olasz-magyar szerződéssel szemben. Rámutat az olasz sajtó rendkívül magyarbarát hangjára és Bethlen gróf római beszédére. Mielőbbi választ kéri külügyminisztertől.

Florescu egy Siffmann nevű kereskedő kintását követeli Csernovitzból, aki család uton ciszternákat hozott be az országba.

Cudalbu igazságügy miniszter válaszol ezután Otetalesanu és Joanitescu interpellációira a legfőbb törvényhozó tanácsra vonatkozólag. Kijelenti, hogy ez az intézmény tényleg elkövetett néhány tévedést, de nem olyan természetűeket, amelyek a parlamentet aggaszthatnák. Szükség van a törvényhozó tanácsra, amely kizárólag törvényalkotás formuláit tartja szem előtt.

Beszél a törvényhozás egységesítéséről és kijelenti, hogy a parlament segítségével a regáltali polgári törvénykönyvet kiterjeszti az egész országra nézve és ezzel a lelki egyesülés céljait is szolgálja.

Otetalesanu rektifikálja félreértett szavait és kijelenti, hogy az igazságügy miniszter össze-tévesztette őt Joanitescuvval, mert utóbbi kevert politikát ebbe a kérdésbe.

Joanitescu védekezik ez ellen a vád ellen.

Bucuresti, április 7. (Rador.) A szenátus ülésén Popovici tábornokot jogszerinti szenátorrá proklamálták.

Ezután betérjesztették az új egyetemi katedrák létesítéséről szóló törvényjavaslatot.

Angheliescu volt közoktatásügyi miniszter támada a javaslatot, amelyet elisiettnék tart és alaposabb előkészítést kíván. Minden egyes katedra föllállításának kellő indokolását követeli.

— Eredménytelenek a tangeri kérdésben folytatott francia-spanyol tárgyalások. Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” jelentése szerint a tangeri kérdésben folytatott francia-spanyol tárgyalások eddig nem vezettek eredményre. A múlt héten mindkét ország Anglia közvetítését kérte. Az angol kormány a felkérésre azt válaszolta, hogy Anglia ezidő szerint más kérdéssel van elfoglalva, miért is az érdekelt hatalmak igyekezzenek egymás között megegyezésre jutni. Ha ez nem sikerülne, akkor a tárgyalások későbbi stádiumában forduljanak Angliához és Olaszországhoz.

PIL-PUL

A politikai pártoknak — legalább is nálunk — nagyon különös természetrajzuk van. Kormányon megdagadnak, az ellenzéki padosorokban pedig összezsugorodnak. Ez a változás valahogy a melegben való kitágulásnak fizikai törvénye, amit politikai vonatkozásában úgy kell érteni, hogyha valamelyik párt kormányra kerül, a párt létszáma a hatalom melegétől megduzzad, ha azután ellenzéki sorsra jut, akkor minél hidegebb ez a sors, annál jobban zsugorodik össze. Így van az, hogy a nemzeti parasztpárt mostanában megint összezsugorodott. Nem nagyon, csak annyit, amennyit a hétesztendős hideg és kemény ellenzéki kenyér fizikailag kitermelt. Minthogy azonban a természetben sem anyag, sem energia nem veszt el, az a szám, amellyel a nemzeti parasztpárt csökkent, valahol meg kell legyen mint szaporulat. Fizikai törvény az is, hogy azok az egységek, amelyek az ellenzéki pártokról lesorvadnak, a kormánypártra tapadnak rá. Talán azért, mert ott több a meleg, vagy amint románul mondják több a peccsenye és erről hívják az átcsoportosulókat peccsenyelesőknek, azaz „fripturistáknak“.

Ez az út azonban nem mindig egyenes. Néha görbe is, csak hogy mindig okosan görbe. A hidegből nem vezet egyenesen a melegre, hanem előbb mint közbeeső stációra a melegebbre, ahonnan könnyebb az út az egész melegre, mint az egész hidegből. Így esik meg, hogy a nemzeti parasztpártból, nemcsak a kormánypárt, hanem a liberális párt felé is visz az út, azzal az elszántsággal, hogy a liberális pártból előbb-utóbb kormánypárt lesz, valahogy úgy van ezzel, mint a kombinált kikeresztelkedéssel. Akadt néha a kikeresztelkedettek között olyan is, aki előbb református lett és később — református korában — áttért katolikusnak csak azért, hogyha a fejéhez vágják, hogy csak új katolikus, mindjárt rávágassa, jó, jó ez igaz, de azelőtt református voltam...

Mi lesz vajon ezután az orvosi fakultáson? Hamarosan ki kell találni valami újat, különben ellanyhul a mozgalom és akarva, nemakarva hozzá kell kezdeni a tanuláshoz. A mozgalom, amerről szó van, az antiszemita jelzővel van összefüggésben és négy év óta azért harcol, hogy törvénybe iktassák a numerusz klauzuzst, vagyis percentre, mondjuk hat percentre, mérjék ki azoknak a zsidó diákoknak számát, akik az alma mater studiorum, a tudományok tápláló anyjának kebelébe felvétetnek. Bár törvény ma sincs erről, a mozgalom talált valami jobbat helyette, a furkósbót, amely elég hamar megtisztította az egyetem tájkát a zsidó diákoktól. Hamarosan meglelt a hat percent, de a furkósbót ez sem volt elég. A mozgalom most már új terminusz technikum kapirgált elő, a numerusz klauzuzsból egyszerre numerusz nullusz lett és csak néhány napja annak, hogy a numerusz nullusz nevében az utolsó zsidó diákok is kiszorították az orvosi fakultás első évéről, nagyobb dicsőségére a tanulási szabadságnak... Azaz, hogy ki beszél itt a tanulás szabadságáról? Hát bántotta valaki a tanzábaságot? Hiszen nincsen olyan törvény, amely megtiltaná akármelyik zsidó egyetemi hallgatónak, hogy beiratkozzék az egyetemre. Mert beiratkozni, azt lehet, csak végigjárni az esztendőt, az meg nehezebben. Hát lehet panaszkodni?

Fernay vicomte Párisban olyan nemzetközi diplomata-iskolát akar felállítani, amelyen azt fogják tanítani: hogyan kell elkerülni a háborút, hogyan lehet kiirtani a gyűlölet szellemét a nemzetek politikai életéből. Kétségkívül szép feladat, csak kissé utópisztikus. Nem azért, mert szép, hanem, mert korszerűtlen. Az összes eddigi diplomata-iskolákban mindennek éppen az ellenkezőjét tanították. Ha tehát Fernay vicomte komoly eredményeket akar elérni, úgy nem a jóhiszemű embereket kell becsődíteni ebbe a nemzetközi iskolába, — mert ezek amúgy is utálják a diplomáciát, — hanem az aktív diplomatákat. Ezek pedig minden bizonnyal megbuknának az összes tanfolyamokon, vagy sztrábjá lépnének, mondván: ők jobban tudják, hogy mi az igazi diplomácia, mint Fernay ur, nekik ne beszéljen. Mindazáltal egy pozitív

haszna lesz Fernay alapításának, az, hogy egy akadémiaival több lesz a földön és egy illúzióval kevesebb. A szomorú csak az, hogy pont Fernay vicomte lesz szegényebb egy illúzióval, aki pedig egy egész világnak akart illúziókat adni. Rá fog jönni, hogy a gyűlölet erősebb, mint a halál, mert hiszen ez halálból táplálkozik. A diplomácia élete, a háboru élete, a gonoszság élete a földön a hősök halálából tartja fenn magát, akik elég naivak mindig ahhoz, hogy komolyan vegyék az üdvözítő diplomata-

szólásokat és készséggel meghaljanak. És a diplomácia, az igazi sohasem fog belenyugodni abba, hogy ez a hősi naivság megszűnjék. A hősök felvilágosítása, az egy kissé sok lenne a jóból. Már pedig a Fernay ur diplomata-iskolájában alighanem ez is egyik főtantárgya lenne. Ha f... ezt a tantárgyat jól megtanulják a növendékek, akkor nem lesz többé szükség semmiféle diplomáciára, mert akkor a diplomaták is mind becsületes emberekké lennének. Ezt pedig Fernay ur sem gondolhatja komolyan.

Politikai összeesküvést fedeztek föl Litvániában

Letartóztatták a szocialista párt vezetőjét. Halálos és súlyos szabadságbüntetések

Kovno, április 7. A litván kormány, hivatalos jelentés szerint, politikai összeesküvést fedezett föl, amelynek során dr. Pahaujst, a népszocialista párt egyik vezetőjét és a litván szejm képviselőjét letartóztatták. Pahaujis képviselő ellen az a vád, hogy a fennálló alkotmány ellen összeesküvést szőtt. Azonfelül eljárást indítottak több demokratapárti vezérfelelő ellen, akiknél házkutatást tartottak. A szocialista pártok karöltve a radikális polgári pártok képviselőivel, hatalmas népgyűléseken tiltakoznak a baloldali politikusok üldözése ellen. A népgyűlések határozatait interpelláció formájában juttatják el Woldemara miniszterelnökhöz.

Litvániában lázas atmoszférát teremtett a kormány az ellenzékkel szemben fogantatott intézkedése. A nyugtalanságot fokozza még az a drákói ítélet, amint a kovnoi rögtönítélő bíróság hozott Silevics szocialista ellen azért, mert Woldemara kormánya ellen agitált. Ezt a munkást életfogytiglani fegyházra ítélték. Kivüle három kommunistát halálra ítélték, mert állítólag forradalmat készítettek elő. Két más kommunistát hosszú fegyházbüntetésre ítélték, egyet életfogytiglani fegyházra. A lapok hevesen támadják a kormányt, azonban a belügyminiszter a támadásokat követő napon a legszigorúbb cenzurát rendelte el.

Az Ufa filmgyár filmet akart készíttetni a szeptis emberevőről

A hatóságok azonban nem engedték meg. A cigánytemetőben ráakadtak a megevev emberek csontjaira

(Kassa, április 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szeptis cigánytemetőben néhány nappal ezelőtt az egyik cigány bementése alapján, ázni kezdtek a csendőrök és ez az ásatás azzal a szenzációs eredménnyel járt, hogy egy halom emberi csont került elő a földből. Már az első pillanatban is nyilvánvaló volt, hogy a csendőrök ása nem rendes sirt bolygatott meg, mert a csontok csak tíz centiméternyire voltak elásva, holott tudvalevő, hogy az embereket másfél méteres mélységben szokták elásni. A csendőrök a meglepő lelet után tovább ástak és másfél méterrel a föld színe alatt megtalálták a sértetlen koporsót is, amelyben évekkal ezelőtt temettek el egy embert. Így nyilvánvalóvá lett, hogy a felszínen talált csontok később kerültek a sirba, mint annak tulajdonképeni lakója.

A csendőrök összeszedték a csontokat és dr. Strömpl kórházi főorvos meg is vizsgálta azokat. Körülbelül harminc csont került elő és ezek közül néhány laikus szem láttára is felismerhetően karakterisztikus emberi csont volt. Dr. Strömpl első látásra megállapította, hogy a harminc csont közül kettő feltétlenül állati eredetű. Ez a megállapítás amellett szól, hogy a csendőrök valóban a szeptis emberevő banda áldozatainak csontjaira talált rá, mert csak így képzelhető el, hogy állati és emberi csontokat egymás mellett temettek el, amennyiben valószínű, hogy a cigányok „étkezéseik hulladékát“ ásták el a temetőben.

A csontok részletes és alapos vizsgálata még folyamatban van, de az első vélemények szerint nem egy ember csontváza került elő, — hanem egy összekevert csontthalmaz. A csontok egyrésze ugyanis még teljesen elasztikus, — ezekből valószínű, hogy csak néhány hónap előtt kerültek a földre. A többi csont azonban úgy nézett ki, mintha már évek óta lenne eltemetve. Megnehezíti a vizsgálatot, hogy a csontok a főzés által deformálódhattak s így lehet, hogy a réginek látszó csontoknak nem az idő, de a tűz adott „patinát“. Érdekes az is, hogy a csontok egyrésze azt a benyomást kelti, hogy tulajdonosuk még élt, mikor feldarabolták. Ez is amellett szól, hogy a cigányok áldozataira találtak rá a csendőrök, mert valószínű, hogy a cigányok, mikor egy-egy áldozatukat leütötték, nem várták be, míg a halál bekövetkezik, hanem azonnal nekiláttak a „transzirozásnak“, hogy büntették színhelyét minél előbb elhagyhassák.

Szeptisben a csendőrség erélyesen folytatja a nyomozást. Jelenleg harmincöt rabló-cigány van letartóztatásban, ezeknek egyrésze a gyilkosságokban és rablásokban, másrésze az emberevésben vett részt.

Érdekes, hogy a berlini „UFA“ filmvállalat le akarta filmezni a cigányokat, azonban a hatóságok nem engedték meg a szeptis borzalmak eredeti szereplőkkel való filmesítését.

Mit vásárol a legolcsóbban?

Gyermekkoszt (legolcsóbbtól a legfinomabbig)

Férfi és női fehérneműt (mérték után is)

Cipőt, (cipőosztálynak kiárusítása miatt)

Csipkét (a legnagyobb választékban)

Férfi és női harisnyát

Porcellát és üvegárut

Bőrönd és diszműárut

Husvétli cikkeket (tojás, parfüm stb)

a Parisien Áruházban
Cluj,
Calea Reg.
Ferdinand 12.

Csak kolozsv
Szent Lás
borotva

Trancu-Ja
„S

egy
kes
írój
pon
hely
szól

A szenátus mus ardet! R kedőit belekétandó betegségekedő, aki önájabb adót fiz hogy az iparos fogja fizetni. kereskedő kénfelelő kamatm amit tíz évig csak tíz év állam. Fordult vagy kereske amely Erdély elvonni, amie pályán működ segélyző kezel rosok és kere orvosait, ha vezni, azzal t meg is értse szokot.

Az is lehet ilyen orvosi átosabb legyen kereskedők k vendő orvosok kapnak majd rosok, azt me a munkásokat biztosítópénzt a munkások vezi ki. Ha kásokat, hogy tár a mai fo mondanának már mozgólo her ellen.

A kérdés még szomorú néhány kivét dok között t teles tagjai a tisztviselők gélyzőknek. melyen ma ségi orvosok önálló munk és iparosok. vaslat kivon évtizedek óta lásaikból má esett kisebb hogy hova 4 fix áll ez állás még egy áll dig fizetik a kül, amig le ritják a mu részek helyz Jasi-féle int szertára és tár, vagy az az előírások pedig mun gében.

Talán m egy olyan százezreket nál csak, a hanem egy

Csak kolozsvári Heinrich-féle

**Szent László fertőtlenítő glicerín
bortva-szappant használjunk.**

Fórum

**Trancu-Jasi legújabb kisebbségellenes
„szociális” törvénye**

Közöljük az alábbi cikket, amelyet egy nagyváradai orvos küldött be szerkesztőségünknek. A cikk természetesen írójának egyéni véleményét és szempontjait tükrözteti vissza. Szívesen adunk helyet e kérdésben másirányú hozzászólásnak is.

A szenátus már megszavazta! Jam proximus ardet! Románia összes iparosait és kereskedőit belekényszeríti a törvény által alkotandó betegsegélyzőbe. Minden iparos és kereskedő, aki önálló, kénytelen lesz 250—2500 lej újabb adót fizetni. Tudjuk, hogy ez azt jelenti, hogy az iparosok 70 százaléka a maximális adót fogja fizetni. Ezenkívül minden önálló iparos és kereskedő kénytelen vagyoni helyzetének megfelelő kamatmentes kölcsönt adni az államnak, amit tíz évig nem is akar senki visszafizetni, csak tíz év múlva „igéri” visszafizetését az állam. Fordult-e az államhoz valamelyik iparos vagy kereskedő-egylet ilyen gondoskodásért, amely Erdélyből éventente százmilliókat fog elvonni, amiért cserében az önálló szabadpályán működő embereket sablonos betegsegélyző kezeléssel látják el. Mert nem az iparosok és kereskedők fogják megválasztani az orvosokat, hanem a minisztérium fogja kinevezni, azzal tördöve legkevésbé, hogy az orvos meg is értse a beteg nyelvén előadott panaszokat.

Az is lehet, hogy vizsgát is kell tenni egy ilyen orvosi állás elnyeréséért, hogy még biztosabb legyen az, hogy nem az iparosok és kereskedők körében évek óta bizalomnak örvendő orvosokat fogják kinevezni. Hogy mit kapnak majd pénzükért a kereskedők és iparosok, azt megtudják azonnal, ha megkérdezik a munkásokat, hogy mit ad nekik a munkásbiztosítópénztár, amelynek orvosait szintén nem a munkások választják, hanem a miniszter nevezi ki. Ha ma megkérdeznék a dolgozó munkásokat, hogy kell-e nekik a betegsegélyzőpénztár a mai formájában, bizonyára örömmel lemondanának róla, az önálló munkaadók pedig már mozgolódnak a rájuk szakadó újabb teher ellen.

A kérdés másik oldala az orvosokat illetően még szomorubb. Kisebbségi orvosaink ma egy néhány kivételével a legsúlyosabb anyagi gondok között tengődnek. A magántisztviselők kötelei tagjai a munkásbiztosítónak, a vasuti postatisztviselők kötelei tagjai a megfelelő betegsegélyzőknek. A szabad orvosi pálya részére, amelyen ma hivatalos állások nélkül a kisebbségi orvosok működnek, eddig megmaradt az önálló munkaadók két osztálya, a kereskedők és iparosok. Most ezeket a Trancu-Jasi féle javaslat kivonja a kisebbségi orvosok köréből. Az évtizedek óta közbizalomra működő és fix állásaikból már többszöri nyelvvizsgák miatt kiestett kisebbségi orvosok gondolkozhatnak azon, hogy hova lehet kivándorolni. A már ugyanis 4/5 fix állást betöltő többségi orvosok, akik az állások révén a magánpraxisuk is terjed, még egy állást fognak kapni, a kisebbségiek pedig fizetik a nagy adókat és élnek praxis nélkül, amíg lesz mit eladogatniok, azután szaporítják a munkanélküliek számát. A gyógyszerészek helyzetét is hasonlóan sivar lesz. A Trancu-Jasi-féle intézménynek meglesz a saját gyógyszer-tára és akkor mindenki, vagy a m. b. pénztár, vagy az új pénztár gyógyszer-tárából kapja az előírt gyógyszer, az önálló gyógyszerész pedig munka nélkül fog ülni drága helyiségében.

Talán még nem késő felvenni a küzdelmet egy olyan „szociális” intézmény ellen, amely százezreket sújt, egy néhány protekciós használ csak, a melyet nem a közóhaj teremt meg, hanem egy nem szakértő miniszter ambíciója.

Egy orvos

Megegyezés jött létre Franciaország és a szovjet között a cári adósságok ügyében

A szovjet új kölcsönt kap Franciországtól

Páris, április 7. Egy magántávirat szerint Franciaország és Oroszország között létrejött a megegyezés az adósságok kérdésében. A megállapodás szerint Oroszország évenként 70 millió arany frank annuitást fizet Franciaországnak, amely viszont új kölcsönt ad Szovjetországnak. Az új kölcsön első részlete 1 milliárd aranyfrank, amelynek fedezetül Oroszország Franciaországra cédálja a Kaukázusban levő groznii petrolumforrásokat, amelyekből a francia ipar évenként 3 milliárd értékű kőolajat fog kitermelni.

Szemtől-szemben Csang-Cso-Linnal Északkina diktátorával

Jules Sauerwein látogatása Csang-Cso-Lin táborában

(Cluj-Kolozsvár, április 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jules Sauerwein, hírneves francia riportter, aki legutóbb Szovjetországot utazta be, most Kinában jár, ahol főhadiszállásán látogatta meg Csan-Cso-Lint, az északi kínai hadak vezérét. A látogatás mindvégig közvetlen hangú és fesztelen volt. Sauerwein impresszióiról így számol be:

Előbb a hadvezér vezérkarának Jang-Ju-Tingnek az irodájába vezettek. Együttal ő szervezi az egész pekingi pártot. Nyugodt ember és azt mondja, hogy ez a háború alapjában véve előkészítő akciója Észak és Dél közötti tárgyalásoknak, amelyeknek feltételül Kína egyesítésére kell vezetnie. Megsodálom irodáját, amely teljesen mentes a kínai piszkótló: egyszerű praktikus butordarabok, tisztaságtól ragyogó íróasztal, a falakon pedig kínai térképek. Mondhatom, szenzációs haladás, hogy egy kínai generális szobája padlóját és butorait tisztán tartja és még szenzációsabb, hogy a hadműveleteket térképen kísérik. A vezérkari főnök bocsánatot kér, hogy sem angolul, sem franciául, sem németül nem tud.

— Az egyetlen nyelv, — mondja — amelyet anyanyelvemen kívül megtanultam: a japán.

Ezzel pedig mindent megértettem. A japánok itt épügy, mint mukdeni arzenálban, első instruktorai és kezdeményezői voltak a dolgoknak.

Csang-Csung-Csang tévedése és 45 felesége

Szuggesztív nyugalommal mondja el, hogy Sanghaj védelme alkalmával szövetséges társa, Csang-Csung Csang Santung kormányzója tévedett, nevezetesen, hogy frontját nagyon is kiszélesítette abban a hitben, hogy 250 ezer ember, közöttük 10 ezer orosz áll rendelkezésére.

— Én akkor már nagyon is tudtam, milyen veszedelmet rejt ez magában — mondotta. Azonban Csang-Csung-Csang nem az az ember, akinek parancsolni lehet. Képzeld, majdnem két méter magas, az ilyen kínai a legnagyobb ritkaság, negyvenöt felesége van és ez még nálunk is rekord-számba megy. Mindenki ismeri bátorságát. Nagyon gyakran ő vezényli a rohamcsapatokat és mondhatom ez sem mindennapos dolog a mi hadseregünkben. Ezért vagyunk eltelve nagy bizalommal irányában.

Hirtelen nyílik az ajtó, egy fiú közli velem, hogy a diktátor már vár rám.

Százötvenmillió ember ura

Ugyanabban a házban, a „Jamenben” van Csang-Cso-Lin kis pavillonja, az utolsó udvarban. A kapu előtt négy testőr áll. Alig vártam egy percet a szép szalonban, a tolmács bevitt a Mesterhez. A tolmács maga a külügyminiszter, Csang-U-Csing, egykor francia katonatiszt, a becsületrend lovagja és többszörösen kitüntetett tüzéspecialista.

A marsall barátságos kézfogással üdvözöl, ülésel kínál meg és ahogy szemben ülök vele, megfigyelem ezt a középkori alakot. Csang olyan, mintha kivágták volna egy rézkarcból. Arca finom és sovány, felső pofacsontjai kiugranak, amelyek mintha viaszkkal lennének bevonva. Fekete bajusza lelóg, szép fekete selyemből készített kabát omlik testén mellénye halványkék selyemből van. Ime ez az ember, aki bármely délelőtt 150 millió ember közül kiválaszthatja azt, akinek a nyakát levágnak jónak találja.

Európai modorban

A diktátor már nem ismeri a régi kínai formákat. Nem dicséri előkelő családot, nem mondja, hogy saját személye és hadserege hajtó fát nem érnek, röviden európaiasan felel kérdéseimre.

— A hunai katonai operációk — mondja — nagyon jól fejlődnek. Itt ugyanis fiam a főparancsnok, vele adtam mandzsuri katonáim legjobbjait és

80 ezer emberem már át is lépte hajóhidakon a Sárga-folyót. Ne felejtse el, a folyam 2500 méter széles, a teljesítményt tehát nem szabad lekicsinyelni.

Felsőajkát, mint egy tigris úgy emeli és látni rajta a kaján vad örömet. Teával kínál és mialatt szürcsöljük a pompás zöld italt, megkérdem:

— Meddig tart ez a háború és hová fog majd vezetni?

Jobb volna tul lenni rajta

— Én nem akarom, — feleli Csang — én legjobban szeretném, ha már tul lennék rajta. De ha már megkezdtem, végig akarom csinálni. Az egész országot a Jangcsetől északra meg akarom tisztítani az ellenségtől, azután a délieknek testvéri kezdet fogok nyújtani és leülünk tárgyalni. Akkor azután csak két párt fog szemben állni egymással, de mindketten kínaiak lesznek és patrióták. Eljűk terveztek egy programot Kinának az idegenek előjogaitól való megszabadításáról. Ajánlani fogom a kultivált nemzetekkel való kereskedelmet, ajánlani fogom az egyenlő jogokat, hogy mód adassék mindenki számára, hogy munkája révén felküzdhesse magát nyugodt és magasabb életformák felé. Hiszen nagyon könnyű dolog lesz megértenünk egymást ilyen módon és nem lesz nehéz majd egy hatalmas, rendezett, dolgos és istenektől megáldott országot teremteni. Azonban van egy fontos feltételem...

E szavaknál Csang-Cso-Lin egyébként szelíd hangja haragosá változik, az asztalra csap, iszik egyet, azután kiabál:

„A bolsevikieket ki kell üzni”

— A feltétel az, hogy a bolsevikieket el kell üzni. Ezek az emberiség ellenségei, piszkos és intrikáló összeesküvők, akik Ázsiában meghasonlást akarnak előidézni, akik hasznot akarnak a mi szerencsétlenségünkben, mert Európában nincs sikerük. Kérdem, mi keresnivalójuk van Kinában? Mi boldogok vagyunk, ha a saját földünket akármilyen kicsiny is, meg tudjuk művelni, ügyes kereskedőnők vagyunk, szorgalmasak, becsületesek és mihelyt béke lesz a földön, ránk feltétlenül nagy jövő vár. Ezek a szerencsétlen fickók letelepedtek Kinában, ahol senki nem kommunista és ahol mindenki jámbor ősi kultuszt gyakorol. Ezek akarják az ő abszurd elméleteiket ránk erőszakolni, azokat a teóriákat, amelyek miatt a nemzetek létráján olyan mélyre süllyedtek. Remélem, hogy a kantoniak jórésze szabadulni fog tőlük. Azt mondják, hogy Csang-Kaj-Csek nem szereti a bolsevikieket. Én az ő helyén bizony tudnám, hogy mit csinálnak.

A marsall itt olyan mozdulatot tesz kezeivel, amely világosan mutatja, hogy mit tenne abban az esetben, ha kollegája és ellenfele helyében volna ott lent, délen.

Azután felkel, felém közeledik és szaporán mondja:

Ütött az óra!

— Az istenekre mondom és kérem önt, segítsenek rajtunk! Mert ami itt történik, annak világhistoriai jelentősége van és mondhatom önnek, ha a bolsevizmus Kinában győzedelmeskedik, akkor az egész világon győzedelmeskedik, elsősorban Ázsiában. Legyenek résen! Minél jobban huzzák-halasztják a dolgot, annál nagyobb munkájuk lesz majd vele. Ajánlom, hogy Németországgal és Lengyelországgal együtt üzzék ki a szovjeteket Európából. Ami még megmarad belőle Ázsiában, annak tisztogatását magamra vállalom. Ütött az óra! Irja meg ezt mindenfelé és gondoljon rá, hogy ezeket Csang-Cso-Lin mondta önnek a mai napon!

Aki nem fizet sékelt, nem nevezheti magát cionistának. —

ztek föl

dságbüntetések

át teremtett a kor-
foganatosított in-
fokozza még az a
rögtönítelő bíróság
azért, mert Walde-
zát a munkást élet-
vülte három kom-
llítólag forradalmat
anistát hosszú fog-
gyitigliani fegyházra.
ormányt, azonban a
követő napon a leg-

ittetni

ráahadtak

pos vizsgálata még
vélemények sze-
áza került elő, —
almaz. A csontok
en elasztikus, —
k néhány hónap
bbi csont szonban
évek óta lenne el-
zsgálatot, hogy a
álódhattak s így
csontoknak nem
nát. Érdekes az
zt a benyomást
ég élt, mikor fel-
ól, hogy a cigá-
a csendörök, mert
mikor egy-egy
várták be, míg a
zonnal nekiláttak
ntettük színhelyét

lyesen folytatja a
t rablóciány van
része a gyilkossá-
sse az emberevés-

„UFA” filmvállal-
yokat, azonban a
a sepsii borzal-
filmesítését.

an?

ban

**Cluj,
lea Reg.
and 12.**

Kotta Lepage-nál félàron a lejjavulása miatt.

Zsidó kórházat Erdélynek

Szatmár zsidósága előtt büszke örömmel hajtsa meg zászlóját az erdélyi zsidó lelkiismeret. Nagy és fájdó probléma megoldásában megelőztek, utat mutattak nekünk, erdélyieknek, amelyet sietve követnünk kell. A legégetőbb és aktuálisában azonnali cselekvést követel tőlünk ez a kérdés, a zsidó kórház megteremtése. Ezer és ezer zsidó proletár, nyomorult, beteg testvérünk sorsa dől el ebben a problémában, a szemérmes szegények számtalan tömege várja már évek óta, hogy végre tetté váljon titkos kívánságuk, hogy legyen egy hely, egy mentvár, hol betegségtől és szenvedéstől agyonnyargatott szervezetüket szerető és megbízható karok ápolják.

Heine Henrik azt mondja egy versében: „Három csapás van, amely embert érhet: szegénynek, betegnek és zsidónak lenni! Nos, ha nem is fogadjuk el teljes terjedelmében ezt a kijelentést; de ismerjük el, hogy nagy és fájdalmas végzet zsidó sorsunk.

Gyűlölet hullámai gyűrűznek körül, hivatalos és „felelőtlen“ oldalról állandó támadás ér bennünket minden lépésünkben. Nem célok itt kifejtetni, hogy milyen sorsban éljük jelen napjainkat, csak egyet jegyzek meg: magunkra vagyunk hagyatva. Végzetünk, de erők is ebben a tényben rejlik. Ibsen jelenti ki a „Népgyűlöletben“ — a legerősebb ember az, aki egyedül áll. Nos, ez a mi helyzetünk. Egyedül állunk a gyűlölet oceánjában, a társadalom páriái vagyunk, ez tagadhatatlan tény.

De éppen ez ad nekünk erőt arra, hogy minden akarásunkat, energiánkat a magunk céljaira, a magunk problémáira koncentrálnak. Kulturális és emberi ideáljaink megvalósítására nem kiméltünk sem időt, sem pénzt — mindent egyszerre kell megteremtünk. Nemzeti othonunk felépítése odakint, iskoláink művészetünk, irodalmunk, szociális szükségleteink idebent — nincsenek olyan kérdések, amelyek nem tűrnek halasztást. És mindezt egyedül, minden társadalmi pártfogás, támogatás nélkül kell elintéznünk.

Talán legfontosabb mindeme feladatok közül a zsidó kórház ügyének megoldása. Nincs olyan szomorú és sivár fejezet, amely annyira közel áll szívéinkhez, mint éppen ez a kérdés. Szegénynek és betegnek lenni egyaránt nagy csapás, de zsidó szegénynek és betegnek sorsa valóságos mártírium. Hová forduljon a szegénysorsu zsidó beteg? Az állami kórházakhoz? Magánosanatóriumokhoz forduljon? Nem teheti. Tehát marad egy út számára: otthon marad és szenved. Esetleg egy jóakaró zsidó, vagy a hitközség pénzén magánkórházba kerül. Vagy a zsidó orvos kezeli otthonában — ingyen. De ezek csak esetlegességek. Egyéni megoldások. Véletlenek.

Nem erre van szükség.

Zsidó kórház kell Erdély szegénysorsu zsidó betegeinek, zsidó kórház, hol ingyen orvosi kezelésben részesülhetnek. Értsük meg jól: nem zsidó szanatórium, nem luxus-kórház: *ingyenes kezelés, ingyenes ellátás* kell a zsidó proletáriátusnak. Ezt meg kell teremteni — még pedig haladéktalanul.

A zsidó lelkiismerethez, a zsidó szívhez szölk — higgyék el nekem, hogy életkérdésről van szó.

Építsük fel a zsidó szegények kórházát. Egyesületeink, ligáink, zsidó társadalmunk — egy pernyi figyelmet kérek: a zsidó nyomor nevében. Mentsük meg a szegény beteg zsidót!

Szervezzük. Rendezzünk estélyeket (ke-

vés költségvetéssel!) Kórház-napokat; állítsunk fel kórház-perselyeket, alakítsuk meg a „Zsidó Kórház Egyesületét“.

Minden felesleges banit adjunk erre a célra. De minél előbb! Mert a betegek nem várhat-

nak. A megvalósulás napjának egye disze ezer és ezer nyomorgó szegény beteg zsidó hálaimája lesz.

Teius, 927. IV. 6.

Dr. Heietsek Alfréd

A kolozsvári munkásság tiltakozó gyűlést hívott össze a lakbérleti javaslat ellen

A felhívás szerint a kisegyszisztenciák most is több házbért fizetnek, mint amennyit a keresetük elbirna. Május hatodikáig ki kell majd fizetni az új lakbéreket

(Cluj-Kolozsvár, április 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az új lakbérleti törvényjavaslat, bár még nincs végleges formába öntve, nagy nyugtalanságot keltett azon lakórétegek körében, amelyeknek a jövedelme nem bírja el sem a javaslatban megállapított új lakbéreket, sem pedig a lakbérleti törvény rendelkezései alá nem eső lakásokért általában fizetett lakbéreket. A küzdelem, amely a háztulajdonosok és a lakók tábora között már évek óta folyik, most nyílt terepre terelődött, minthogy már több, mint bizonyos, hogy

az új lakbérleti törvény inkább a háztulajdonosoknak kedvez.

Van azonban a lakóknak egy igen tekintélyes másik kategóriája, amely a háztulajdonosok kívánságait jórésben méltányosnak tartja, mint-hogy a szabad lakásokért jelenleg fizetett lakbérek tulmagas volta éppen annak tulajdonítható, hogy ilyen lakás kevés van, mert általában a lakók túlnyomórésze még békebeli, vagy alig emelt házbérékért lakik, amit a háztulajdonosok azután az új lakókon igyekeznek kamatoztól behozni.

Az új lakbértörvény rendelkezései talán legérzékenyebben mégis a szegényebb osztályt fogja sújtani, különösen a munkásságot, amely az utolsó pillanatban minden erőfeszítést megkísérel a törvény enyhítése érdekében. A kolozsvári munkásszervezetek szaktanácsa, a szocialista párt helyi tagozatával együtt március 10-én, vasárnap délelőtt 10 órára népgyűlést hívott össze az építőmunkások Patak-utcai otthonába, a munkásság és általában a kisegyszisztenciájú lakásbérlők tiltakozásaképpen a parlament előtt fekvő lakbérleti törvényjavaslatl szemben.

A népgyűlésre kibocsátott felhívás szerint, **a tárgyalás alatt lévő törvényjavaslatot a lakbérlok rendkívül sérelmesnek tart-**

ják, különösen az ujabban hozzátoldott módosítások miatt.

A népgyűlésen a helyi szaktanács ismertetni fogja a kolozsvári lakbér- és lakásviszonyokról készített statisztikájának adatait, amelyek azt bizonyítják, hogy a kereseti nívóhoz viszonyítva a lakberek már ma is sokkal súlyosabb terhet róznak a kisegyszisztenciákra, mint a háborúelőtti években. Az új lakbérleti törvényjavaslat, különösen a kisegyszisztenciák lakbéreinek emelését pusztán a háztulajdonosok belátására bizza, akiket viszont a lakbérjövdelem megállapításakor az adóhivatalok is hozzásegítenek ahhoz, hogy

tekintet nélkül a bérlők kereseti viszonyaihoz mérhető teherbíróképességre újabb 80-100 százalékkal emeljék fel a lakbéreket,

nem pedig az 1914. évi lakberek és a törvény által megállapított kulcs alapján. Ilyenformán a lakbérleti törvénytervezet, ha törvényé válik, semmilyen védelmet nem fog nyújtani a bérlőknek, akik kénytelenek lesznek a leghorribilisebb béreket fizetni, minthogy a lakásinség ugyszólván semmivel sem javult évek óta.

A népgyűlés a felsorolt konkrét panaszok alapján úgy a lakásinség, mint a lakbérterhek kérdésében határozati javaslatot fog előterjeszteni, amelyet elfogadás esetén a kormányhoz juttatnak.

Bukarest, április 7. A kamara jogi bizottsága tegnap este tárgyalta a lakbérleti törvényjavaslatot és kimondotta, hogy a lakberek május 6-ig kifizetendők. A törvényjavaslat hatályát kiterjesztették mindazokra a tisztviselőkre, akik március 26-ig, tehát a javaslatnak a szenátushoz történt benyújtása időpontjáig lettek kinevezve.

A világsajtó kedvezően ítéli meg a magyar-olasz szerződést

A magyar parlamentben méltóítják a szerződés jelentőségét. Beflén a nagykövetelek tanácsával egyöntetűen akarja megoldani a magyar királykérdést

(Budapest, április 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar képviselőház mai ülésén, amelyen megkezdették a költségvetés részletes vitáját, sor került a külügyi tárca tárgyalására. Görgey István előadó felhasználta az alkalmat, hogy az olasz-magyar döntőbíró-sági szerződésről nyilatkozzék, amelynek alkalmával a képviselők, a szocialisták kivételével, hosszasan megéljenezték Olaszországot, Mussolinit és Bethlent.

Görgey beszédében rámutatott, hogy az új szerződés annál is inkább örvendetes esemény, mert általa Magyarország hatalmas támogatót és jóindulatu barátot nyert Olaszországban. Előadó szerint a szerződés létrejötté forduló pontot jelent a magyar politikában, mert a háború óta az első eset, hogy egy nagyhatalom elismerte Magyarországot egyenrangu hatalomnak. Ez annál is inkább fontos jelenség, mert az elmúlt években mindig Magyarországra diktáltak megállapodásokat a nagyhatalmak.

Görgey ezután részletesen ismertette a külügyi költségvetést, melyet a szigorú takarékosság szempontjainak figyelembevételével állítottak össze.

Mussolini levelet intézett Bethlen István

magyar miniszterelnökhöz, amelyben helyeseli azokat a végső következtetéseket, amelyeket a fiúmei magyar kereskedelmi forgalom tárgyában a már márciusban aláírt szerződés tartalmaz. Technikai szakértők rövidesen összeülnek, hogy a részletek ügyében véglegesen megegyezzenek.

Az olasz-magyar szerződés megkötésének betetőzéseken Mussolini miniszterelnök Magyarországnak adományozta az Olaszország birtokában lévő korvinákat, amelyeket Mussolini személyesen adott át Bethlennek és amelyeket tegnap a magyar követségről futárral küldtek Budapestre. Az olasz politikusoknak adott magyar kitüntetések ma érkeznek meg Rómába és megérkezésük után azokat azonnal átadják a kinttüntetetteknek.

Páris, április 7. A „Figaro“ az olasz-magyar szerződéssel kapcsolatban optimisztikusan ítéli meg a helyzetet és hangsúlyozza, hogy a legnagyobb figyelemmel kell kísérni a balkáni eseményeket. A „Journal“ örömet fejez ki Olaszország és Magyarország közeledése felett. Reméli, hogy ezt a szerződést az Olaszország és Jugoszlávia között lévő feszültség enyhülése fogja követni.

Tavaszi ruhák olcsó festése, tisztítása megkezdődött CINK-nél, Cluj

Régi, de jó a Höfer-féle gyermek-hintőpor, krém és szappan

Berlin, április 7. érdeklődéssel „Kreuzzeitung“ donit Bethlen magyar-olasz balkáni konszultációja lentéségü. A szerint a magyarást jelent. kívül fontos. kedőben van országnak, az egyuttal össze döntő szerepe A prágai „Prager Presse“ újabb bizonyítást a győzelmünk. A Benes külügyésztől szólva,

„K és

(Bucuresti tudósítójától.) szerint a kamara képviselői sok nacionalizmus városai a nemkívánatos utóbbi években országba kisebb országok nacionalizmusában sürgős Goga belügyminiszter, hogy különbséget bevándorolt kisbirtokok elleni landó beszívás konkurrenciát

Május

(Cluj-Kolozsvár, április 7.) Egy fizikailag meggyengült aranyosgyéres kolozsvári V. per méreteiben emelkedik a h. Salamon Izrael a román zászlókat katonai ügyészség óta állandóan csak az erdély

Egy szilárd sélből kifolyólag vizsgálat Salamon annak, hogy a test katonai beosztású egyrészt a szilárd működő katonai városi felhivatalok előtt tudni vélt 27 román föld nap után ujabban kolozsvári korr nap után szenátor mottó be a „berém-tetteiről. I. bíróság vizsgálátot és elkétség alapján ma délután per tárgyalását

A kormány tótt és tulhevi mai tárgyalást, vette kezdetét.

A vádirat az osztrák magyar a román nem egyidejűleg „citak, amelyek S. ták és megyill

Berlin, április 7. A német sajtó szintén nagy érdeklődéssel kíséri Bethlen római útját. A „Kreuzzeitung“ rendkívüli jelentőséget tulajdonít Bethlen utjának és megállapítja, hogy a magyar-olasz szerződés az európai hatalmak balkáni konsternációja szempontjából döntő jelentőségű. A „Deutsche Allgemeine Zeitung“ szerint a magyar-olasz közeledés szoros szövetséget jelent. Németország szempontjából is rendkívül fontos, hogy Délkelet Európában is növekedőben van az angol-olasz befolyás. Magyarországnak, amely a délkelet európai blokkban egyúttal összekötő kapcsot jelent, mindenesetre döntő szerepe lesz a jövőben.

A prágai sajtó egyik vezető orgánuma, a „Prager Presse“ az olasz-magyar szerződésben újabb bizonyítékát látja annak, hogy Európának a győzökre és legyőzöttekre való tagolása megszűnik. A sajtóvéleményekkel egyidejűleg Benes külügyminiszter az olasz-magyar szerződésről szólva, visszantastotta azt a feltevést,

„Különbséget kell tenni a benszülött és bevándorolt kisebbségek között“

(Bucuresti-Bukarest, április 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Lapzártakor érkezett jelentésünk szerint a kamara esti ülésén Pop Valér euzista képviselő mondotta el interpellációját a városok nacionalizálásáról. A képviselő szerint Erdély városai és Moldva egyes részein túlteng a nemkívánatos kisebbségi elem. Különösen az utóbbi években nagy tömegekben jöttek be az országba kisebbségi elemek illegális uton. A városok nacionális karakterének megóvása érdekében sürgős intézkedéseket kér.

Goga belügyminiszter válaszában kijelenti, hogy különbséget kell tenni a benszülött és bevándorolt kisebbségi elem között. Az itteni kisebbségek érdeke, hogy a külföldről való állandó beszivárgást megakadályozzák, mert itt konkurenciát csinálnak nekik és érdekeiket

A világgkulturáról

szakkönyvekről, szépirodalomról csak az Ex Libris folyóirat tájékoztatja. Hét nyelven jelenik meg. Évi előfizetés 120 lej, egy szám 20 lej. Kiadja Lepage Cluj.

hogy a római egyezmény Csehszlovákia, vagy Jugoszlávia ellen irányul. Az olasz-magyar viszonyt vitális érdekek, nem pedig pillanatnyi meggondolások szabályozzák.

Gróf Bethlen a legitimizmusra vonatkozólag kijelentette az újságíróknak, hogy a monarchia kérdése nem azonnal megoldandó problémája Magyarországnak, mert ez a kérdés nemzetközi viszonyaival áll kapcsolatban. A fődolog most a jóviszonyt fentartani a szomszédokkal és a többi nemzetekkel. A monarchia kérdését semmiesetre sem fogják megoldani a nagykövetek tanácsának beleegyezése nélkül.

veszélyeztetik. Ez nem idegengyűlölet, csak szükséges védelmi intézkedés. Egyébként inspektorokat küldött Erdélybe, akik a máramarosi határszélről Temesvárig megvizsgálják, kik az idegenek és kik az állampolgárok. A legutóbbi minisztertanács népszámlálás rendezését határozta el, mely ezt a kérdést végleg rendezhetni fogja.

Az, hogy Erdély egyes helyein és Beszarábiában az idegen elem van túlsúlyban, a városok történeti fejlődésével áll összefüggésben. Ezeknek a városoknak a kapui be voltak zárva a román falusi elem elől. Hogy azonban a normalizálás megkezdődött, azt bizonyítja Kolozsvár, ahol az egyetemen parasztfiuk tanulnak. A nacionalizálás már megkezdődött, nem erőszakkal, hanem a román elem protezsztálásával.

Május 14-ikére halasztották Salamon Izrael bűnpörének tárgyalását

Mivel vádolja a vádirat az aranyosgyéresi zsidó kereskedőt

(Cluj-Kolozsvár, április 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy harminckétéves, de lelkileg és fizikailag megroppant ember: Salamon Izrael aranyosgyéresi kereskedő állt ma vádlottként a kolozsvári VI. hadtest hadbírósa előtt. A per méreteiben és vonatkozásaiban messze kiemelkedik a hétköznapi perek szürke sorából. Salamon Izraelt hat gyilkosság, bankrablás és a román zászló profanizálása vádjával illeti a katonai ügyészség és ezek a vádak már hetek óta állandó kommentárok tárgyát képezik nemcsak az erdélyi, hanem a bukaresti sajtóban is.

A per előzményei

Egy szilágymegyei parasztember feljelentéséből kifolyólag már három hónapja folyik a vizsgálat Salamon Izrael ellen. Három hónapja annak, hogy Salamon Izrael, a kolozsvári hadtest katonai börtönének foglya. A vizsgálatot egyrészt a sziguranca, másrészt a hadbírósnál működő katonai vizsgálóbíró vezették. A kolozsvári felhivatalos „Biruinta“, már néhány hét előtt tudni vélte, hogy Salamon Izrael lelkét 27 román földműves meggyilkolása terheli. Napnap után újabb és újabb vádakkal illette a kolozsvári kormánylap Salamon Izraelt és napnap után szenzációt hajhászó cikkeiben számolt be a „bestiális“, a „szörnyeteg“ kereskedő rémtetteiről. Időközben Maniu kapitány, a hadbírósa vizsgálóbírója befejezte az előzetes vizsgálatot és elkészítette a vádiratot, amelynek alapján ma délelőttre tüzte ki a hadbírósa a per tárgyalását.

A kormánylap cikkeinek hatása alatt izgatótt és tulhevített atmoszféra vette körül a mai tárgyalást, amely a vádirat felolvasásánál vette kezdetét.

A vádirat megállapítja, hogy 1918 őszén az osztrák magyar monarchia összeomlása után a román nemzeti tanácsok megalakulásával egyidejűleg „cionista“ név alatt bandák alakultak, amelyek Szilágysomlyó környékét kirabolták és meggyilkolták Dumitru Chis Valcanul

de Sus, Radu Pascu Preoteasa, Cristea Michail Lazuri, Joan Cozma somlyói, Joan Todorán Cristele-községbeli parasztoakat. A vádirat elmondja, hogy Salamon Izrael parancsnoki minőségben működött egy ilyen cionista osztagnál. Ezek alapján a vádirat arra a konklúzióra jut, hogy Salamon Izrael hat rendbeli gyilkossággal vádolható meg.

A vádirat másik része megállapítja, hogy miután a forradalmat Kun Béla uralma váltotta fel, Salamon Izrael belépett a vörös hadseregbe és mint ennek katonája, a szilágysomlyói nemzeti bankból hatmillió koronát felvett és azt Debrecenbe szállítva, átadta a magyar hatóságoknak.

Végül azzal vádolja meg a vádirat Salamon Izraelt, hogy 1918 decemberében a szilágysomlyói Silvania bank épületéről levette a román zászlót és azt darabokra tépte.

Elhalasztják a tárgyalást

A vádirat felolvasása után dr. Dunca, dr. Fabius és dr. Mircea Georgescu, Salamon védői a tárgyalás elhalasztását kérték, mert a védelem tanúi nem jelentek meg a tárgyaláson. A hadbírósa rövid tárgyalásra vonult vissza, majd Solomon ezredes kihirdette a határozatot: a tárgyalást május 14-ére halasztották el.

Ily módon nem volt szándékunkban a per anyagával érdemben foglalkozni. Kénytelenek vagyunk vele azonban, mert a kolozsvári kormánylap mai számában „Egy szenzációs per Kolozsváron“ főcímmel és a „Cionista és kommunista bandák által elkövetett kegyetlenségek“ alcím alatt ismét felsorolja a Salamon Izrael ellen emelt és a lap által már gyűjtő hangú cikkeiben közölt vádakat. Epen ezért szükségesnek tartottuk felkeresni Salamon Izrael egyik védőjét, Kolozsvár egyik legjobb és legtekintélyesebb nevű ügyvédjét és kérdést intéztünk hozzá a Salamon ellen emelt vádak ügyében. Az ügyvéd a következőket mondotta munkatársunknak:

Összeomlanak a vádak

— Maga a vádirat állapítja meg egyik passzusában, hogy konkrét bizonyítékok Salamon Izrael ellen nem merültek fel. Hat gyilkosság vádját emelte a vizsgálóbíró a vádlott ellen, nincs azonban semmilyen konkrétum és egyetlen egy szemtanu sem, aki ezeket a vádakat megerősítené. Salamon Izrael, mint az osztrák-magyar hadsereg katonája, a Piave mellett harcolt. Midőn a forradalom után hazatért, kénytelen volt a forradalmi alakulatokban résztvenni, mert az ellenkezőt lelövésével fenyegették akkoriban. Salamon Izrael nem mint parancsnok, hanem mint egyszerű közlegény vett részt ezekben az alakulatokban és amint ő maga bevallotta, felettesei parancsára egyizben házkutatást tartott több más katonával együtt egy szilágymegyei községben. Ennyi az egész konkrétum, amely a gyilkosság és rablás vádjából Salamon Izrael ellen fenmaradt.

A román trikolor levétele és meggyalázása, a másik súlyos vád, amit Salamon Izrael ellen emelnek. Ő maga is bevallotta, hogy a trikolor valóban levette a „Silvania“ bank épületéről. Kijelentette azonban a vizsgálóbírói előtt, hogy felettesei parancsának engedelmeskedett akkor, amikor ezt keresztülvitte, bármennyire is belső hite és meggyőződése ellen tette azt.

A bankok kifosztásának vádjára már csak azért is eselik, mert, amint azt a vádirat is megállapítja, — az összes bankok az elvitt pénzt hiánytalanul visszakapták. A vizsgálóbíró kapitánynak arra a kérdésére, hogy ki volt az, aki az inkriminált összeget felvette, a szilágysomlyói bank igazgatósága átiratban közölte, hogy egy Farkas Viktor nevű tisztviselője, az ottani kommunista gárda parancsnoka vette ki a bank pénztárából az összegeket.

Salamon Izrael megmentette egy román katona életét

Mindezekhez még csatolni fogjuk a magyar királyi államrendőrségnek 1921 augusztus 5-ikén kiállított 21157-es számú bizonyítványát, amelyből kiderül, hogy Salamon Izrael a kommun alatt semmilyen államellenes cselekményt nem követett el és hogy erkölcsileg nem eshetik kifogás alá. Jelentkezett azonban egy tanu, aki igazolja, hogy Salamon Izrael a kommunista uralom idejében Debrecenben megmentette egy Mascan nevezetű román katona életét, akit a kommunista vérbíróság kémkedés miatt halálra ítélt.

— Nekem az a meggyőződésem, — fejezte be szavait az ügyvéd — hogy Salamon Izrael ártatlan.

A „Biruinta“ külön magatartása

A végső ítéletet Salamon Izrael felett természetesen a kolozsvári hadbírósa verdiktje fogja kimondani és mi ennek az ítéletnek nem akarunk elébe vágni. A védőügyvédek ártatlannak tartják Salamon Izraelt és a felsorakoztatott érvek alapján a látszat szerint az is. Különös és feltűnő azonban, hogy a kormány kolozsvári felhivatalos lapja, a „Biruinta“ már kimondta az ítéletet Salamon Izrael felett, akit „tömeggyilkos“-nak, „szörny“-nek nevez és vele együtt bizonyos „cionista gárdák“ felett is pécát tör tudósításaiban.

Különös és feltűnő a kormánylap magatartása annál is inkább, mert tudomásunk szerint „cionista gárdák“ nem voltak és nem léteztek. A forradalom zürös korszakában történtek mögé fölöttébb nehéz bevilágítani és nem lehet megállapítani azt, hogy milyen uton-módon kerülhetett a cionizmus fogalma felelőtlen elemek garázdálkodásával összefüggésbe. Mindenesetre korainak, elsiettettek és tendenciózusnak kell, hogy minősítsük ezt a tudósítást, amely az egyedül illetékes katonai igazságszolgáltatás fórumának döntő szavát megelőzve, hipotetikus erejű vádak trombitálásával akarja az országban lakó nemzetiségek közötti viszonyt elmérgesíteni.

— Halálra ítélték 2 lengyel tisztet. Varsóból jelentik: A torni hadbírósa golyó általi halálra ítélt két lengyel tisztet. Urbaniák és Piottek tisztek ugyanis állítólag eladták Németországnak Pomeránia katonai terveit. Az elnök a kegyelmi kérvényt elutasította, úgy, hogy az ítéletet pár órával később már végre is hajtották.

Dr. Heietsek Alfréd gyűlést ellen

„k, mini amennyit új lakbéréket pan hozzátdott miatt.

„ktanács ismertetni lakásviszonyokról datait, amelyek azt nivóhoz viszonyítva tal súlyosabb terhekra, mint a háború-érleti törvényjavas-enciák lakbérének donosok belátására bérjövédlem meg- k is hozzásegítenek

kereseti viszo- bítóképességre kal emeljék fel et,

bérek és a törvény alapján. Ilyenformán ha törvényt vá- m fog nyújtani a lesznek a leghor- inthogy a lakásin- m javult évek óta.

konkrét panaszok nt a lakbérterhek ot fog előterjesz- én a kormányhoz

mara jogi bizott- a lakbérleti tör- , hogy a lakberek törvényjavaslat ha- okra a tisztvise- hát a javaslatnak jtása időpontjáig

meg est

n a nagyköve- lykérdést

melyben helyeseli eket, amelyeket a orgalom tárgyában zződés tartalmaz. a összeülnek, hogy n megegyezzenek.

megkötésének be- zterelnők Magyar- szország birtoká- et Mussolini sze- k és amelyeket futárral küldtek ikusoknak adott nek meg Rómába azonnal átadják

„ az olasz-magyar imisztikusan itéli zza, hogy a leg- isérni a balkáni örömét fejezi ki közeledése felett. az Olaszország zültség enyhülése

nél, Cluj

an

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Dr. Georg Wollstein Marosvásárhelyen és Temesváron

A marosvásárhelyi cionista ifjúság meghívására dr. Wollstein György, a Keren Kajemet Lőjiszráél jeruzsálemi delegátusa folyó hó 7-én, csütörtökön este igen érdekes előadást tartott Palesztináról. A több, mint egyórai előadást az ifjúság végig feszült érdeklődéssel hallgatta. A Debóra zsidó nők egyesülete is felkérte, hogy 8-án, pénteken délután a zsidó iskola nagytermében a zsidó asszonyok előtt előadást tartson a palesztinai zsidó asszonyok munkásságáról. Azonkívül szombat este nagyszabású miting keretében fogja az egész város zsidó lakossága számára megtartani előadását Palesztina jelenlegi helyzetéről és a földprobléma megoldásáról. Az ifjúság számára tartott érdekes előadás hatása alatt a zsidó közönség már most is nagy érdeklődéssel várja a szombate esti előadást.

Temesváron az elhunyt vasárnap délelőtt a Lloyd-club termében nagyszámú hallgatóság jelenlétében számolt be dr. Wollstein a Palesztina-munka mai állásáról, a Nemzeti Alap feladatairól és a galutbeli zsidóság kötelességéről. A hallgatóság percekig ünnepelte lelkesen a szónokot, kinek beszéde után Székely Béla KKL főtitkára számolt be érdekesítő módon a magyarországi zsidóság cionista tevékenységéről, hangsúlyozva, hogy ma már a magyar zsidók is tevékenyen kapcsolódnak be a Keren Kajemet és a Keren Hajjeszód munkáiba.

A Grand Palermó-Bar szenzációs áprilisi

kába. Az illusztris vendégek közreműködését Vermes Ernő, a helyi csoport alelnöke köszönte meg a megjelentek nevében.

Délután 6 órakor a belvárosi hitközség dísztermében a zsidó ifjúsági szervezetek monstregyűlést rendeztek Dr. Wollstein G. tiszteletére. A mitingen Kaufheil Ernő szövetségi főtitkár elnökölt és gyönyörű hébernyelvű beszéddel nyitotta meg a gyűlést, üdvözölve szeretettel Dr. Wollstein Györgyöt és Székely Bétát. Ezután a sómerek az esküt énekeltek, majd az egyes szervezetek vezetői hébernyelven adtak lejelentést az elnöki emelvény előtt. A Barisszia-índuló eléneklése után Fuhrmann Olga (Zeirah) Bialik egy költeményét szavalta héber nyelven, majd Singer Lili (Aviva) Rosenfeld M. verset interpretált kitanún. Bergmann Pál (Barisszia) ros-rison és Schwarczmann Sándor (Barissia Herzl) ros-rison német, illetve magyar nyelven biztosították a vendégeket az ifjúság kitaró becsületes cionista munkájáról. Bleyer György, a „Haderech“ szerkesztője magasszárnyalású beszédben vázolta a zsidó ifjúság feladatait és kijelölte az utat, amelyen a jövőben haladni kell, ez pedig a Keren Kajemet-munka. Az egyes számok között a sómerek és sómerek palesztinai népdalokat énekeltek héberül. Dr. Wollstein hatalmas tapsvihar közepette emelkedett szólásra. Héber nyelven kezdte beszédét, örömeinek ad kifejezést a látottak és hallottak felett és kijelenti, hogy a hathónapos galuttartózkodása óta ilyen felemelő élményben még nem volt része.

Kaufheil Ernő köszönte meg végül héberül a vendégeknek a megjelenést, mellyel a miting fényét emelték. A Hatikva eléneklésével ért véget a timsorai zsidó ifjúság első, de minden tekintetben sikerült mitingje.

A sékel a zsidó nép egységének és összetartozásának szimbóluma.

— **Hivatalos jelentés a király állapotáról.** Bucaresti április 7. (Rador). Hivatalos orvosi jelentés: A király az éjjelt viszonylag jól töltötte, a betegség tünetei változatlanok. Hőmérséklet tegnap este 37.5, ma 36.4. Erverés 86, légzés 22. Bucaresti április 7. délelőtt 10 órakor.

— **Lepadatu tárgyalásai a német kölcsönről.** Bukarestből jelentik: A német kölcsön ügyében halasztás állott be. Lepadatu, aki Berlinben Kaufmann Oszkárral, a berlini pénzeszoport megbízottjával tárgyal, egyes felmerült elvi kérdések miatt ideiglenesen megszakította a tárgyalásokat. Lepadatu és Kaufmann úgy egyeztek meg, hogy Bukarestben fogják megbeszéléseiket folytatni. Ezért a német kölcsönnek mára várt megkötése egy heti halasztást szenved.

— **Szigoruan ellenőrzik a lej kicsempésztését.** Az érvényben levő rendelkezések értelmében, mint ismeretes, román valutát egyáltalán nem szabad külföldre vinni, mert az ilyen tételek is gyengítik a lej pozícióját. A legutóbbi lejspekulációval kapcsolatosan a pénzügyminiszter körrendeletet intézett a vámhivatalokhoz, amelyben utasítja őket az országból elutazók legszigorubb ellenőrzésére, hogy a lej-bankjegyek kicsempésztését megakadályozzák. Ez az intézkedés azonban távolról sem közelíti meg azokat a sokkal fontosabb eszközöket, amelyekkel meg lehetne akadályozni a lej árfolyamának szélsőséges kilengéseit.

— **Eljegyzés.** Lőb Jennykét Turda, eljegyezte Kirschenbaum Mór Oradea. (Minden külön értesítés helyett.)

Mózes Blanka Szent-Margita és Farkas Rudolf Beclean jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Giszkalay János előadása a Barisszia kulturstélyén.** Az erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség kolozsvári helyi csoportjának előadás-sorozata keretében szombat este félkilencor rendezi meg a kolozsvári Barisszia tizenegyedik kulturstélyét a neológ elemi iskola nagytermében. Az estélyen Giszkalay János tart előadást „A héber költészet“ címmel.

— **Cisar érsek fogja a szenátusban képviselni a római katolikus egyházat.** Bukarestből jelentik: A „Politica“ szerint a konkordátum összes feltételeiben teljes megállapodásra sikerült jutni és azt Bukarestben aláírják. A Vatikán részéről Dolci pápai nuncius fogja az aláírást eszközölni. A konkordátum aláírása után Cisar bukaresti érsek a romániai katolikusok képviselője gyanánt helyet nyer a szenátusban.

teljesen új műsorát

— **Valamennyi egyetemen helyreállt a rend.** Bukarestből jelentik: Megírta tegnap az Uj Kelet, hogy a jasi egyetem tanácsa leszerelte a sztrájkot. Hivatalos megállapítás szerint valamennyi egyetemen helyreállt a rend.

— **Pálffy bankár bűnügyének bonyodalmai.** Budapestről jelentik: Az annak idején Budapestről megszökött Pálffy bankár ügyében indított nyomozás újabb bonyodalmakat kutat. Ezzel kapcsolatban — mint megirtuk — gyanu támadt Zsolnay Plosek Gyula ellen is, hogy Zsolnay megszökött a fővárosból. Kiderült azóta, hogy Zsolnay Plosek Gyula nyugalmazott huszárezredes, a Magyar Gazdasági Hitelbanknak a Pálffy bankházzal kapcsolatos bukása idején a bank igazgatóságának alelnöke és a bank igazgatója volt. Az ügyészség minden igazgató ellen vádat emelt, így Zsolnay Plosek Gyula ellen is, azonban az ügyészség a vádat büncselekmény hiányában elejtette. Zsolnay Plosek jóval a vád elejtése után külföldre utazott szabályszerű utlevéllel. Külföldi címe Budapesten ismeretes volt, mivel nyugdíját havonként a honvédelmi minisztérium nyugdíjosztályától kapta. Téves volt tehát a nyomozás alkalmával az feltevés, hogy Zsolnay Plosek külföldre szökött volna. Zsolnay Plosek, akit betegsége kényszerített a visszatérésre, kedden érkezett Budapestre és mivel a lapokban azt olvasta, hogy a Pálffy-üggyel kapcsolatban köröző-levelet adtak volna ki ellene, önként jelentkezett kihallgatás végett az ügyészségnél, mivel ebben az ügyben büncselekmény egyáltalán nem terheli és felelőssége csak annyira terjed ki, mint minden más igazgatósági tagé.

— **A Temesvár-gyárvárosi Talmud-Tóra Egylet.** Április 3-án megtartott rendes évi közgyűlésén egyhangulag a következőket választották meg: Elnök Mencer Ede, II elnök Schönbrun Jakab, gazdasági gondnok Hoch József, iskolaszéki bizottsági tagok: Friedmann Ferenc, Wiesel Leó, Schwimmer Henrik, Áron Lipót Polacsek Bernáth és Pinkesz Dezső, pénztárnok Schönbrun Adolf, ellenőr Rosenbaum Áron.

— **Főhívás adakozásra.** Egy sorsüldözött, jobb napokat látott és jobb sorsra érdemes nő fordul ezuton minden igaz zsidó szívvvel megáldott emberhez: adakozzanak neki, hogy legyen ruhája, betevő falatja és legyen lakása, ahol — ha beteg is — megpihenhet. Az Uj Kelet szívesen vállalja a szerencsétlen nő felsegélyezésére beérkező pénzek közvetítését.

— **Figyelmeztetés.** Tudomásunkra jutott, hogy illetéktelen egyén a Keren Kajemet nevével visszaélve, a Keren Kajemet céljaira való hivatkozással képeket ad el. Kérjük azokat, akiknél megjelenik, adják át a rendőrségnek, mert a Keren Kajemet senkinek semmitéle megbízást képek eladására nem adott.

— **Posta Sándor vivóbajnok ingóságaira bűnügyi zárlatot rendeltek el.** Budapestről jelentik: A budapesti ügyészség Posta Sándor vivóbajnok ingóságaira 20 ezer pengő kárösszeg erejéig bűnügyi zárlatot rendelt el. Posta Sándor, mint a pesti demokrata-párt elnöke, még a tavalyi bérbeadta a párt belvárosi helyiségeit a cigányzenészek országos egyesületének, de állítólag elhallgatta előtük azt, amit a demokrata-pártnak a háztulajdonos a bérlet megkötésekor tudomására hozott, hogy a házat a nagy teher miatt rövidesen elárverezik. A zenészek többszáz millió lelépést fizettek, mire a házat rövidesen tényleg elárverezték és az új tulajdonos a zenészeket kitelepítette. A zenészek csalás címén feljelentést tettek Posta Sándor, mint a demokrata párt elnöke ellen.

— **Hitszónoklat.** A Sabbat Haggadoló templomi prédikációt Glasner Akiba főrabbi ezuttal e hó 9-én, szombaton tartja az ortodox hitközség zsinagógájában a muszaf-istentisztelet keretében.

— **Minden lelkesedés nélkül zajlott le Amerika háborubalépésének tizedik évfordulója.** Newyorkból jelentik: Amerika háborubalépésének tizedik évfordulója Amerika egyetlen politikai körében sem keltett különös lelkesedést, bár több lap leköszölte a hajdani háborus elnök, Wilson beszédét a hadüzenet okairól. A lapok cikkeiből általában kiolvasható az a beismerés, hogy a világ erőviszonyaiban nem sok változás állott be a háboruba való beavatkozás következtében.

* **Husvétii ajándéknak** legalkalmasabb Chad Gadja: Dass Pessachbuch Perez, Heine, Agnon stb. stb. írásaival, illusztrációkkal. Ára 95 lej, az Uj Kelet könyosztályában.

ne mulassza el
megnézni.

Underwood

a világ legjobb írógépe. — Gyári lerakat Révész Béla papírkereskedésében, Marosvásárhely

Mindenféle
husvétii
fűszeráru,
ugyszintén vörös és sárgabelű
narancs és citrom
330-as. Kapható a legolcsóbb napiárban
Katz és Bernát
cégnél, Cluj
★
Telefon 3-97

— A „Kö...
László dr. s...
folyóirat ápr...
sebnél érde...
nyossággal t...
„Middlesex é...
kezést; Hans...
című elbeszél...
teljes. Vas I...
mélyreható, é...
Imre a forro...
strukturáját...
hatodik folyt...
krónika rov...
farmerekről, ...
ségről, Tamás...
Osvát Kálmán...
számolókat. A...
Béla, Gaál G...

SZINH

A szin

Péntek: A baba...
gyel Irén...
rozat 363
Szombat 3-kor...
előadás, I...
Tolnay, J...
Szombaton 8-ko...
először. P...
Vasárnap 3-kor...
helyarákk...
Vasárnap 6-kor...
Irén, Nen...
Sorozat 3...
Vasárnap fél 9-...
Napibérlet...
Hétfő: Te csak...
Sorozat 3...

Hölgyei

Ideal
ban a legolcsó...
szerezhetnek...
A...
a legújabb T...

Mag

forduljon biz...
álló könyv

Na

nagyol

LÉB
Telefon 4-7

Hein

A világhírű

Róth

cipésznel...
Szép-u. 2. s...
alatt készült...
a legújabb...
divatú...
cipő...
különleges...
ségek

osi Talmud-Tóra
t rendes évi köz-
zöket választották
k Schönbrun Jakab,
iskolaszéki bizottsági
sel Leó, Schwimmer
Bernáth és Pinkesz
dolf, ellenőr Rosen-

Egy sorsüldözött,
orsra érdemes nő
szívvel megáldott
gy legyen ruhája,
ahol — ha betegem
t szívesen vállalja
re beérkező pénzek

másunkra jutott,
ren Kajemet nevé-
met céljaira való-
Kérjük azokat,
a rendőrségnek,
nkinek semmitéle-
m adott.

ok ingóságaira
el. Budapestről
Posta Sándor vivó-
gő kárösszeg erejéig
sta Sándor, mint a
eg a tavaly hérbet-
g a cigányzenészek
lag elhallgatta előt-
ak a háztulajdonos
ra hozott, hogy a
sen elárverezik. A
t fizettek, mire a
zték és az új tulaj-
A zenészek család
Sándor, mint a de-

at Haggadoli tem-
főrabbi ezuttal e
ortodox hitközség
telet keretében.

élkül zajlott le
k tizedik évfor-
Amerika háboruba-
merika egyetlen po-
nós lelkesedést, bár
orus elnök, Wilson
lapok cikkeiből ál-
rés, hogy a világ
s állott be a há-
ztében.

galkalmasabb Chad
rez, Heine, Agnon
l. Ára 95 lej, az

el
megnézni.

ood
ri lerakat Révész
marosvásárhely

i
ru,
sárgabélű

citrom
bb napiárban

ernát
uj

— A „Korunk“ áprilisi száma. A Dienes László dr. szerkesztésében megjelenő kitünő folyóirat áprilisi száma bővelkedik az érdekesebbél érdekesebb s egyben komoly tudományossággal telített cikkeiben. Sinkó Ervin „Middlesex és Utópia“ címen írt jelentős értekezést; Hans Siemsen „Testvérem története“ című elbeszélése rendkívüli irodalmi értékekkel teljes. Vas Béla „Javult-e az ember?“ című mélyreható, érdekesítő esszején kívül Lakatos Imre a forogó Kina politikai és társadalmi strukturáját ismerteti. A „Mister Pókhas“ hatodik folytatását közli ez a szám. A Kulturkrönika rovatban Somló Lipót az amerikai farmerekről, Simándy Pál a szociális kereszténységről, Tamás Aladár a halott dadaizmusról és Osvát Kálmán írtak érdekes és tanulságos beszámolókat. A „Szemle“ Fábry Zoltán, Székely Béla, Gaál Gábor pompás írásait közli.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ
A színházi iroda közleményei
Heti műsor

Péntek: A baba. (Részben más szereposztással. Lengyel Irén, Neményi Lilivel. Bérletszűnetben. Sorozat 363.)

Szombat 3-kor: Tul a nagy Kri/ánon. (18-ik ifjuság előadás, igen olesó helyárrakkal. Lengyel Irén, Tolnay, Ihászszal. Sorozat 364.)

Szombaton 8-kor: Te csak pipájl, Ladányi. (Ujdonság, először. Premierbérlet 64. szám. Sorozat 365.)

Vasárnap 3-kor: Nem nőstülök. (Ötödször. Leszállított helyárrakkal. Poor Lili, Neményi. Sorozat 366.)

Vasárnap 6-kor: Gésák. (Rendes helyárrak. Lengyel Irén, Neményi, Tolnayval. Napibérlet 66. sz. A. Sorozat 367.)

Vasárnap fél 9-kor: Te csak pipájl, Ladányi. (2-odszor. Napibérlet 66 szám B. Sorozat 368.)

Hétfő: Te csak pipájl, Ladányi. (Napibérlet 67. sz. A. Sorozat 369.)

Hölgyeim! Tavasz kalap ujdonságok az és nyári kalap gokat az

Ideal kalapszal-
ban a legolesobban Reg. Ferd. 8. sz. szerezhetnek be

Alakítások és formálások
a legujabb formákra 48 óra alatt készülnek

Magyar könyvért
forduljon bizalommal Révész Béla 25 éve fenn-
álló könyvkereskedéséhez Marosvásárhelyt

Narancs egész és fülladás sárga és vérvörös
Citrom 330

nagyobb mennyiségben kapható

LÉB FIVÉREK - Cluj
Telefon 4-71. Telefon 4-71.

A világhírt kolozvári

**Heinrich-féle Szent-
László fertőtlenítő**

szappan

megóv minden fertőző betegségtől

Róth
cipésznel Szép-u. 2. sz. alatt készülnek a legujabb divatu cipő-különleges-ségek

Közgazdaság

Pénteken kezdi meg a „Monitorul Oficial“ az új vámtarifa közlését

A parlament csak az őszi ülészakban fogja a javaslatot tárgyalni

(Bucuresti-Bukarest, április 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Röviden közölte már az Uj Kelet a kormány gazdasági bizottságának azt az elhatározását, amely szerint az új behozatali vámtarifát április 25-én királyi dekrétummal léptetik életbe. Tegnap délelőtti ülésében ugyanis a bizottság befejezte a tarifa végleges revízióját és összeállította az ugynevezett tartaléktarifába sorozott árucikkek jegyzékét, amelyről tudvalevőleg riasztó hírek terjedtek el a Romániába exportáló államok körében. A teljesen befejezett vámtarifát az aláírt királyi dekrétummal együtt már el is küldték a „Monitorul Oficial“-hoz, amely április 10-én, vasárnap kezdi meg annak folytatólagos közlését. Az első rész, amely meg fog jelenni a hivatalos lapban, az állatok, állati termékek és általában az élelmiszerek új vámját tartalmazza. A nyilvánosságra hozatal és az életbelépés közötti két hetet azért engedélyezte a kormány, hogy a még a régi tarifa alapján külföldről

rendelt és már utban levő áruk betuthassanak. Ujabb jelentés szerint az új tarifa a hivatalos lap pénteki és szombati számaiban jelenik meg és április 20-án, vagy 25-én lép életbe. Az új vámtarifajavaslatot Manoilescu államtitkár még ezen a héten beterjeszti a parlamentben, amely azonban a vitát csak a jövő ülészakban kezdi meg fölötte. A javaslat valószínűleg egyszerre kerül parlament elé a forgalmi és luxusadó módosításáról szóló és az illetéktörvénytervezettel.

Az új vámtarifa életbeléptetésével egyidejűleg megszüntetik a kétszázalékos taxa de comisiónt, amely eddig úgy a kivitelre kerülő, mint a behozott árukat terhelte. Megszüntetik a különböző fényüzési külön illetékeket is (taxele de lux) és korlátozás nélkül szabaddá teszik a kivittelt mindennemű nyersanyagra és áruira, kivéve azokat, amelyek monopólium tárgyát képezik.

Erősen üzlette'en az erdélyi gabonapiac. A nagy pénzhiány és a lej árfolyamának szeszélyes váltakozása miatt az erdélyi és bánáti gabonapiac erősen stagnál. A kivitel is jóformán szűnetel ugy szárazon, mint vízi uton. Az árak a következők: Bánáti buza 820—830, erdélyi buza 850—860 lej vagonba rakva, kukorica bánáti 420—450, erdélyi 420—450 lej. Rozs kevés van a piacon és az ára 5 lej körül mozog kilónként. Brassóvidéki árpa 6—6.20 lej kilónként.

Beterjesztették a forgalmi és luxusadó módosításáról szóló javaslatot. Tegnap számban hírül adta az Uj Kelet, hogy a pénzügyminisztérium elkészítette a forgalmi és luxusadóról szóló új törvényjavaslatot, amely megszünteti a régi luxus- és forgalmi adót és azokat új adónemekkel helyettesíti. Legfontosabb újítása a törvénynek az, hogy a forgalmi és luxusadót a vámtarifa alapján lépteti életbe. Az új luxusadót és új forgalmi adót minden árucikk után kell fizetni a belföldi fogyasztásban, tekintet nélkül arra, hogy külföldről lettek-e importálva, vagy pedig az országban állították elő. Az adót vagy a termelési helyen, vagy pedig a vámnál kell fizetni az áru értéke

és súlya alapján. A kiszámítás alá eső adó 15 és 10 százaléka lesz a vámtarifa által luxuscikkek tekintett áru értékének. Minden importált áru, amely a vámtarifa szerint nem luxuscikk, 2 százalékos értékadó alá esik, míg az exportra kerülő áruk után fizetendő adó 1 százalékos. A 2 százalékos adó alól mentesítve lesznek az ipari és mezőgazdasági nyersanyagok, amelyek azonban export esetén 1 százalékos értékadó alá esnek. Az új javaslat megszünteti a kereskedőknek, szállodáknak, éttermeknek és más üzleteknek eddig kötelező volt forgalmi adót, minthogy azt ezentúl csak egyszer fogják behajtani: vagy a vámnál, vagy pedig a termelés helyén. A javaslatot, amely előreláthatólag a vámtarifával egyidejűleg fog életbelépni, Manoilescu pénzügyminiszterhelyettes már beis terjesztette a parlamentben.

A ponyvával fedett vasúti szállítmányok díjtételei. Az államvasutak államtitkársága elrendelte, hogy a lokális teheráru tarifába vegyék fel a ponyvával fedett szállítmányok díjszabását is. Amennyiben a ponyvát a CFR adja, bármilyen távolságra, vagononként 720 lej kell fizetni a ponyva használatáért, kivéve a szénával, vagy szalmával megrakott kocsikat, amelyeknél a ponyvák bérleté-

Tőzsde

A lej ismét emelkedik, amit a piac már eszkomptál, amennyiben lanyha irányzat mellett mindenben inkább kínálat mutatkozott.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka-rest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3280—3300	—	—	491	3325	11023	13678	649 ¹ / ₄	1923 ¹ / ₂
Newyork	170—171	51987	51987	2553	173	573	711	3376 ¹ / ₂	—
London	830—833	252520	252520	12402	840	278320	345395	16405	485 ³ / ₄
Páris	675—685	2036	2036	—	678	2245	2785	13255	391 ³ / ₄
Milano	825—835	2490	2482 ¹ / ₂	122	842	2745	3404	162	478 ¹ / ₂
Prága	505—508	1539 ¹ / ₂	1539 ¹ / ₂	—	512	1697	2106	—	296 ¹ / ₄
Budapest	2990—2930	9080	9080	—	30 ¹ / ₄	—	12403	591	—
Belgrád	—	913 ¹ / ₂	913 ¹ / ₂	—	310	1006 ¹ / ₂	124862	5946	176
Bukarest	—	305	317 ¹ / ₂	1510	—	354	439 ³ / ₄	20 ³ / ₈	59 ¹ / ₂
Varsó	—	5795	5795	—	1945	6415	7940	37737	—
Bécs	2400—2410	73 ¹ / ₈	73 ¹ / ₈	—	2435	8060	—	47562	—
Berlin	4050—4070	12325	12325	—	4110	13590	16848	80030	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 320, Páris 1510, Budapest 354, Bécs 43975, Prága 2037.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt.

Cluj, Piata Unirii 7. szám. — Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhelyen. Saját tőkéi 77 millió lej. — Affiliált intézetei: Tordaaranyos-Vármegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen és Sz.-Keresztúron, Szászrégenvidéki Takaré- és Hitel r.-t. Szászrégenben és népbank r.-t. B.-hunyadon. Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. Engedélyezett devizahely. Áruaktarai a vasut mellett.

SPORT

ért csak 420 lejt kell fizetni. A 25 tonnás és a 40 tonnás vagonoknál a ponyvák bérleti díja 1200 lejt, illetve szénával, vagy szalmával megrakott kosiknál 800 lejt. A feladók saját ponyváikkal is letakarhatják az árut, amit azonban a szállító levélben fel kell tüntetni, mert különben a vasut nem szolgáltatja vissza ingyen a ponyvákat.

A kereskedelmi kamarák szövetsége a magántársulatok vámkedvezménye ellen. A kereskedelmi és iparkamarák szövetségének igazgatósága tegnap délután Stefan Cerkez elnöke alatt ülést tartott, amelyen többek között megállapították, hogy a szövetség tavaszi közgyűlése május végén lesz Kisenevben. Több napirendi kérdés után a gyűlés behatóan foglalkozott a különböző magánintézmények, mint például a szövetkezetek, a mezőgazdasági és másféle szindikátusok javára engedélyezett behozatali vámkedvezmények ügyével. A kamarák szövetsége megállapította, hogy ezek a kedvezmények sérelmesek úgy a kereskedők, mint a belföldi ipar szempontjából és ezért interveniálni fog a pénzügyminisztériummal abban az irányban, hogy ezeket a vámkedvezményeket megszüntessék.

Csinosan butorozott

két külön bejárata szoba 2-3 ur részére kiadó, esetleg ellátással. Érdeklődni lehet: Berkovitsné, Str. Jorga (v. Jókai-utca) 9.

Korunk

Világnézet ha iszemle Sz-rkezi Dicső László, Cluj-Kolozsvár, Str. Regia 47. II. évfolyam.

Megjelen havonta 80 oldalon írják a legjobb magyar írók.

A Korunk minden száma hoz négy-öt világnézet-társalmi tanulmányt, egy elbeszélést, egy regényfolytatást. Nemcsak a közéleti lap, hanem korunk nagy problémáival komolyan és mégis közérthető stílusban foglalkozó ha iszemle.

Előfizetési ára: félévre 460 lei, — negyedévre 250 lei.

Mutatványozásot ingyen küld a kiadóhivatal

Galgóczy magántanfolyam és Jogiszeminárium

Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 3. (Baross-utca). Előkészít középiskolai magánvizsgákra, érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra. —

Kitűnő jegyzetek.

Mégis csak legjobb a késnélküli

„IDEAL”

borotváló por, mely az ország területén higienia

szempontból a legjobban elismert borotváló szer, az arcot nem marja, kellemes hatást hagy utána. Óvakodjunk az ártalmas utánszagtól. Csak az „IDEAL” felírású a valódi. Mindenütt kapható. Egyedüli készítője:

Reszling József

fodrász

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.

Sighetul-Marmatiei egyedárusítója Glanzmann Adolf illatszertár Strada Bogdan Voda No 30.

A vasárnapi sportprogram. Haggibbor—Universitatea és KAC—RMS mérkőzések szerepelnek Kolozsvár futballsportjának vasárnapi programján. Kétségtelenül érdekesnek, fölöttébb érdekesnek ígérkezik mindkét találkozás. Itt van mindjárt a KAC—RMS mérkőzés. Kézenfekvőnek látszik, hogy az igen népszerű piros-fehérek mindent el fognak követni, hogy a kevésbé népszerű piros-sárgák fölött győzelmet arathassanak és ily módon próbálják meg a vasárnapi — diestelen lefolyású derbyn kivívott győzelmük „realitását”, egyedül helyénvaló voltát igazolni. A KAC—RMS ilyenformán érdekesítő „presztizs”-meccsnek ígérkezik. Ismerve a népszerű piros-fehér játékosok ódaadó és lelkes játékmodorát, aligha kételkedhetünk benne, hogy a KAC ezuttal is mindent el fog követni, hogy a két fontos bajnoki pontnak birtokába jusson. Bíró Moldovan. — Ugyancsak vasárnap kerül lebonyolításra a CFR pályán a Haggibbor—Universitatea mérkőzés is. Ugy a Haggibbor, mint az Universitatea leg-erősebb csapataikkal veszik fel a küzdelmet, amely a két csapat játékerejét tekintve, nívós és élvezetes sportot ígér. Bíró Seliceanu.

Meghalt Gansl Jenő. A Hakoah egyik oszlopa, a zsidó sportélet kimagasló egyénisége: Gansl Jenő 35 éves korában fájdalmas és kínzó betegség után meghalt. Gansl Jenő neve elszakíthatatlanul egybekapcsolódott a Hakoah hatalmas fejlődésével, azzal a hőroszi munkával, amely a bécsi zsidó csapatot néhány rövid év küzdelmes erőmegfeszítése után a negyedik osztályból az elsőbe emelte fel. Hivatása hol Németországba, hol Jugoszláviába szólították. Mindenütt csodálatos lelkesedéssel vett részt a zsidó sportegyletek alakításában és fejlesztésében; mint játékos, egyike volt a legkiválóbbaknak, mint ember, mindenki által szeretett és becsült. Szívaja néhány év előtt elhatalmasodott rajta s így kénytelen volt az aktív sportolástól visszavonulni. Kezelés alatt állott egy bécsi szanatóriumban, amelyet orvosainak figyelmeztetése ellenére időnként elhagyott, hogy egy héttel ezelőtt megtörténne visszatérjen. Vasárnapról hétfőre virradó éjjel örök álmra hunyta le szemét a bizonytalanságban és nélkülözésben hagyva hátra özvegyét és két árva-ját. Tragikus halálát családján kívül fivére, Gansl Izsó és az egész zsidó sporttársadalom gyászolja.

Hirdessen az Uj Keletben

Zsidótárgyu művek féláron

Bernfeld: Die jüd. Literatur	150	lej	helyett	95	Anthologia Hebraica.....	280	lej	helyett	150
Böhm: Die Zionistisch Bewegung	350	"	"	175	Bialik: Gedichte I—II. . .	200	"	"	125
Brod Max: Sozialismus im Zionismus	75	"	"	35	Edom: Letzten Juden Ppb.	100	"	"	50
Brod Max: Im Kampf um das Judentum	75	"	"	35	Hauser: Spinoza Leinb. . .	325	"	"	150
Chad-Gadja: Das Pessachbuch	150	"	"	95	Herzl: Feuilleton I-II. Ppb.	550	"	"	270
Dubnov: Die neueste Geschichte des jüd. Volkes I—II—III.	1200	"	"	500	" Philosoph. Erzähl.	300	"	"	130
Friedemann: Das Leben geb. Theodor Herzl bros.	75	"	"	30	Jehuda Halevi: Divan . .	250	"	"	125
Ugyanaz kötte	125	"	"	70	Lyser: Bejāmin (Roman)	150	"	"	75
Moses Hess: Sozialistische Aufsätze	200	"	"	125	Perez: Goldene Kette . . .	120	"	"	60
Juden in d. deutschen Literatur Pp.	200	"	"	125	" Adam und Eva	200	"	"	110
Juden in d. deutschen Literatur Leinb.	480	"	"	200	Tharaud: Der Schatten des Kreuzes	150	"	"	75
Judentaufen	50	"	"	30	Jüdische Theater (2. Band)	250	"	"	125
Katz: Charakterbilder aus der jüd. Geschichte. . . .	200	"	"	130	Loewe: Schelme u. Narren	100	"	"	50
Klausner: Geschichte der Neuhebr. Literatur	150	"	"	95	Kloetzel: Moses Pipenbrink	125	"	"	60
Nordau: Zionistische Schriften	250	"	"	150	Liebermann: Josef Israels (15 képpel)	125	"	"	60
Zlocisti: Moses Hess (Leinb.)	280	"	"	150	Jüdische Bücherei: kötetenkint 30 lej helyett 15 lej: Modena: Eidad. — Dr. Durian: Sei nicht irre deine Väter. — Die Prager Hagada. — Die Mantuaner Hagada. — Die Amsterdamer Hagada. — Süskind v. Trimberg: Lieder. — Schwarz: Zions Klänge. — Das Buch Ruth (fametszetekkel). — Holbein: Bilder aus d. Alten Testament I—II—III. — Gorelik: H. Graetz. Scholem Alechem. Schalom Asch. — K. Schwarz: Mendale. — Friedeburger: Lesser Ury. — Däubler: Lazar Segall. — Marzynski: Fr. Feigl. — Fr. Rosenzweig: Der Tischdank. — Die Zerstörung Jerusalem.				
Zollschan: Revision des jüd. Nationalismus	100	"	"	50					

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában

az összeg előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel. Portóköltés külön.

Tekintve, hogy egyik-másik műből kevés áll rendelkezésre, kérünk póttrendelést is feladni.

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat, R.-T. nyomása, Cluj, Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 10. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állás-keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelítség levet csak úgy továbbíthatunk ha portóbélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Cattolica a legjobb olasz fürdőhely. Hotel Vapore és Pension Monetti a legjobb etablissementek. — Napi pensio 20—30 lira között. Triesztől három óra.

Monostori-uton kiadó egy szoba 2 fiatalembernek. Cim a Kadima nyomdában Str. Baron L. Pop 10.

Uri és nőidivat szakmában és kirakatredezésben jártas segéd, ki a román, magyar, német nyelvet bírja, megfelelő állást keres helyben, esetleg vidéken. „Katonaviselt” jelíggére a kiadóhivatal továbbít.

Barzel fierarie vasüzlet

Cluj-Kolozsvár P. M. Viteaz 13.

Telefon 10-43

Tavaszi ujdonságok

megérkeztek NEUMANN M. Cluj férfi- és fiu-ruha áruháza, Piata Unirii 14.

Börszakmában, valamint a nyersbőr kezelésben és könyvelésben teljes jártassággal több évi szak-képzéssel Erdély és Bánát területén bevezetve, utazói esetleg raktárkezelői állást keres, jelenleg is felmondatlan állásban lévő fiatalember. — „Börszakember” jelíggére a kiadóhivatala továbbít.

Keresünk megvételre modern, 500—600 m/m-es, háromoldalu, vagy rendes, vastagság és Abrichter gyalugépet. Ajánlatokat „Faraktar” jelíggére a kiadóba kérünk.

A Wesselenyi-utcában szépen butorozott szoba, fürdőszoba használattal 2 leánynak vagy házaspárnak elsejére kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Eufurti dughagyma nagyobb tételben kapható Weisznál, Tudor Vladimirescu 6.

Eladó valódi farkas kutya Árpád-u. 15. ajtó 8.

Szerkesztőség, hivatal és nyolc Cluj-Kolozsvár, Str. L. Pop (Brassai-utca)

Telefon: Szerk. és kiadóhivatal 9-77

Zs. N. Sz. — — — Egyes szám ára udvaron és vidék Bukarestben is

1927 április 9

és bevándorlás

Egy idő óta resti parlamentben amely románul, barátságosabban támadnak fogalmi sohasem pontosan csak a külföldi avagy a teljesjogú kisebbségi lakost csán Goga belügyezt a fogalmat, különbséget kell vándorolt kisebb kijelentése minde is inkább, mert a tette azt is, hogy polgársági revízió ellen irányul, sőt revízió éppen a történi.

Az így megfogalmazott nem lehet kifogás, ha az állam magának ezt a hermetikus elöl. Bár úgy tud állam nemcsak, hanem attól, hogy bevándorlásával szándékosan tesz a paragrafusain. Fr. évre enyhíti honos és egyre könnyebbé dorolt idegeneknek megszerzését. Francia össze háromévi polgársági megszerzés franciá anyáknak francia állampolgár

Minden állam, hogy a honosítás azt érdekeinek leg a kormány úgy g gasabb érdekeit beköltözésének és zásával, úgy természetesen a korlátozások kell azzal, hogy külföld felé orient munkakalkulát, v mán alattvalók kö hatnak azokban a állampolgárait Ro

Az ugynevezett azonban nagyon f zegek is élesen k szülött és bevánd a készülő ellenörz leges zaklatásokna a már egyszer t polgársági jogot r Bár a kisebbségi polgársági revízió, kormány gondol nak az ügyét, ak jog minden előfel mégis kimaradtak venni azoknak az rendben lévő állat telen személyek következményeké nyire lényegtelen az illetőket az áll

Ugy hisszük, a feladata az volt polgári jogok telje